

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΑΑΔΕΑνεξάρτητη Αρχή
Δημοσίων Εσόδων

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

I. ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ**1. ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΛΕΓΧΩΝ**

ΤΜΗΜΑ Ε΄

2. Δ/ΝΣΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΑΜΕΣΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ Β΄

3. Δ/ΝΣΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΕΜΜΕΣΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ Α΄

4. Δ/ΝΣΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΦΟΡ/ΓΙΑΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΥΣΙΟΛΟΓΙΟΥ

ΤΜΗΜΑΤΑ Α΄ ΚΑΙ Β΄

Αριθ. ΦΕΚ:3569 Β/11-10-2017

Αθήνα, 3 Οκτωβρίου 2017

ΠΟΛ:1159

**II. ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΗΛΕΚΤΡ. ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΚΑΙ
ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ****1.Δ/ΝΣΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΗΛΕΚΤΡ.ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ****2.Δ/ΝΣΗ ΗΛΕΚΤΡ. ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ**

-ΥΠΟΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Α΄

ΤΜΗΜΑ Β΄

-ΥΠΟΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Β΄

ΤΜΗΜΑ Θ΄

Ταχ. Δ/νση : Καρ. Σερβίας 10
 Ταχ. Κώδικας : 101 84
 Τηλέφωνο : 210 3375 885
 Fax : 210 3375 354
 E-Mail : d.eleg5@mofadm.gr
 Url : www.aade.gr

ΠΡΟΣ: Ως Πίνακας Διανομής

ΘΕΜΑ: Καθορισμός διαδικασίας ενεργοποίησης, στο Φορολογικό Μητρώο, του Α.Φ.Μ. των φορολογουμένων, νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων, που έχουν προβεί στη διακοπή των εργασιών τους στη Δ.Ο.Υ. χωρίς να έχουν ολοκληρώσει το στάδιο της εκκαθάρισης.

ΑΠΟΦΑΣΗ**Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ ΤΗΣ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ**

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις:

α) των άρθρων 4, 10, 11 και 54 του ν. 4174/2013 (Α΄170) «Φορολογικές Διαδικασίες και άλλες διατάξεις», όπως ισχύει.

β) του άρθρου 36 του Κώδικα ΦΠΑ που κυρώθηκε με τον ν.2859/2000 (Α΄248), όπως ισχύει.

γ) του Κεφαλαίου Α΄ «Σύσταση Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων» του ν.4389/2016 (Α΄94) και ειδικότερα των άρθρων 7, 14 και 41 αυτού.

- δ) του ν. 3419/2005 (Α' 297) Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.) και εκσυγχρονισμός της Επιμελητηριακής Νομοθεσίας», όπως ισχύει.
- ε) της αριθ. Δ.ΟΡΓ.Α. 1036960 ΕΞ 2017/10-3-2017 (Β' 968) απόφασης του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων «Οργανισμός της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.)».
- στ) της απόφασης του Γενικού Γραμματέα της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων ΠΟΛ 1006/31-12-2013 (Β' 19/2014) «Διαδικασία και δικαιολογητικά Απόδοσης Αριθμού Φορολογικού Μητρώου (Α.Φ.Μ.)/Μεταβολής Στοιχείων και Έναρξης /Μεταβολής και Διακοπής Επιχειρηματικής Δραστηριότητας», όπως ισχύει.
2. Την αριθ. Δ6Α 1015213 ΕΞ 2013/28-1-2013 (Β' 130 και Β' 372) απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του Υφυπουργού Οικονομικών «Μεταβίβαση αρμοδιοτήτων στον Γενικό Γραμματέα της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών», όπως συμπληρώθηκε, τροποποιήθηκε και ισχύει, σε συνδυασμό με τις διατάξεις της υποπαραγράφου α' της παρ.3 του άρθρου 41 του ν.4389/2016.
3. Την αριθμ. 1 της 20-1-2016 (Υ.Ο.Δ.Δ. 18) πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου «Επιλογή και διορισμός Γενικού Γραμματέα της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών», σε συνδυασμό με τις διατάξεις του πρώτου εδαφίου της παρ. 10 του άρθρου 41 του ν.4389/2016.
4. Την Δ.ΟΡΓ.Α. 1115805 ΕΞ 2017/31-7-2017 (Β' 2743) απόφαση του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών «Μεταβίβαση αρμοδιοτήτων και εξουσιοδότηση υπογραφής "Με εντολή Διοικητή" σε όργανα της Φορολογικής Διοίκησης».
5. Την ανάγκη καθορισμού διαδικασίας ενεργοποίησης, στο Φορολογικό Μητρώο, του Α.Φ.Μ. των φορολογουμένων, νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων, οι οποίοι έχουν προβεί στη διακοπή των εργασιών τους στη Δ.Ο.Υ. χωρίς προηγουμένως να τεθούν υπό εκκαθάριση καθώς υπήρχε εκκρεμότητα αυτών, όπως χρηματική απαίτηση ή χρέος προς τρίτους ή εταιρική περιουσία ή πάγιο, που δε διατέθηκε στους εταίρους, κ.λπ. ή χωρίς να έχουν ολοκληρώσει το στάδιο της εκκαθάρισης.
6. Το γεγονός ότι, από τις διατάξεις της παρούσας απόφασης, δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του Προϋπολογισμού της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.).

ΑΠΟΦΑΣΙΖΟΥΜΕ

Άρθρο 1

Καθορίζεται διαδικασία ενεργοποίησης, στο Φορολογικό Μητρώο, του Α.Φ.Μ. των φορολογουμένων, νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων που έχουν προβεί στη διακοπή των εργασιών τους στη Δ.Ο.Υ. χωρίς να έχουν ολοκληρώσει το στάδιο της εκκαθάρισης, ως όφειλαν, καθώς υπήρχε εκκρεμότητα αυτών, όπως χρηματική απαίτηση ή χρέος προς τρίτους ή εταιρική περιουσία ή πάγιο, που δεν διατέθηκε στους εταίρους, μετόχους κ.λπ., ή ενώ είχαν τεθεί σε εκκαθάριση, υπέβαλαν δήλωση διακοπής εργασιών χωρίς να έχουν ολοκληρώσει το στάδιο αυτής.

Άρθρο 2

Για τη θέση του νομικού προσώπου ή της νομικής οντότητας σε εκκαθάριση στο Φορολογικό Μητρώο, ο εκκαθαριστής υποβάλλει στον αρμόδιο υπάλληλο του Τμήματος ή Γραφείου Διοικητικής και Μηχανογραφικής Υποστήριξης της Δ.Ο.Υ., στη χωρική αρμοδιότητα της οποίας βρισκόταν η έδρα της επιχείρησης κατά τη διακοπή των εργασιών της, το έντυπο Μ3 «Δήλωση Έναρξης / Μεταβολής Εργασιών μη Φυσικού Προσώπου», ως μεταβολή, συνυποβάλλοντας το έντυπο Μ7 «Δήλωση Σχέσεων Φορολογούμενου» προκειμένου να δηλώσει τη σχέση του.

Τα νομικά πρόσωπα και οι νομικές οντότητες που είναι υπόχρεα σε εγγραφή στο Γ.Ε.ΜΗ., σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.3419/05, όπως ισχύει, συνυποβάλλουν ανακοίνωση καταχώρησης δικαστικής απόφασης ως επιχειρήσεις σε εκκαθάριση με την οποία ορίζονται και οι εκκαθαριστές.

Τα νομικά πρόσωπα και οι νομικές οντότητες που εξαιρούνται της εγγραφής τους στο Γ.Ε.ΜΗ. και το έγγραφο σύστασής τους καταχωρείται σε άλλο Μητρώο ή Βιβλίο εκτός Γ.Ε.ΜΗ., όπως κοινοπραξίες που δεν ασκούν εμπορική δραστηριότητα, αστικές εταιρείες που δεν επιδιώκουν οικονομικό σκοπό, κοινωνίες αστικού δικαίου κ.ά., συνυποβάλλουν το έγγραφο λύσης τους, νομίμως δημοσιευμένο, όπου απαιτείται, από το οποίο προκύπτουν τα στοιχεία των εκκαθαριστών.

Στην περίπτωση που από το έγγραφο λύσης δεν προκύπτουν τα στοιχεία των εκκαθαριστών συνυποβάλλεται επιπλέον το έγγραφο εκείνο, από το οποίο προκύπτουν τα εν λόγω στοιχεία, όπως καταστατικό, νομίμως δημοσιευμένο, όπου απαιτείται ή δικαστική απόφαση.

Τα ως άνω δικαιολογητικά, προσκομίζονται και επιδεικνύονται σε πρωτότυπη μορφή ενώ υποβάλλονται σε ευκρινή φωτοαντίγραφα.

Όταν οι δηλώσεις και τα δικαιολογητικά υποβάλλονται από τρίτο πρόσωπο, προσκομίζεται εξουσιοδότηση με βεβαιωμένο το γνήσιο της υπογραφής του υπόχρεου από οποιαδήποτε διοικητική αρχή ή Κ.Ε.Π. και επιδεικνύεται το στοιχείο ταυτότητας του εξουσιοδοτημένου προσώπου.

Άρθρο 3

Για την καταχώρηση της δήλωσης μεταβολής στο Υποσύστημα Μητρώου και τη θέση του νομικού προσώπου ή της νομικής οντότητας σε εκκαθάριση, ο αρμόδιος υπάλληλος της Δ.Ο.Υ. προβαίνει, σε συνεργασία με τη Διεύθυνση Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης της Γενικής Διεύθυνσης Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Ανθρώπινου Δυναμικού, στην ενεργοποίηση του Α.Φ.Μ. που κατείχαν πριν από τη διακοπή των εργασιών τους καθώς, τα πρόσωπα αυτά, εξακολουθούν να υφίστανται για το σκοπό της εκκαθάρισης.

Με την ενεργοποίηση του Α.Φ.Μ., ο αρμόδιος υπάλληλος καταχωρεί στο Υποσύστημα Μητρώου τη δήλωση μεταβολής για τη θέση των προσώπων της παρούσας σε εκκαθάριση **με ημερομηνία μεταβολής, την ημερομηνία διακοπής τους**. Η ημερομηνία δημοσίευσης ή έκδοσης ή εν γένει η ημερομηνία που φέρουν τα αναφερόμενα στο άρθρο 2 δικαιολογητικά που προσκομίζονται για την ενεργοποίηση του Α.Φ.Μ., δεν είναι δεσμευτική για τη φορολογική διοίκηση.

Στην περίπτωση υποβολής της δήλωσης πέραν των τριάντα (30) ημερών από την ημερομηνία μεταβολής, επιβάλλονται οι κυρώσεις του άρθρου 54 του Κ.Φ.Δ. (ν.4174/2013 - Α'170), όπως ισχύει.

Με την ολοκλήρωση της διαδικασίας χορηγείται η σχετική βεβαίωση.

Με τη θέση του νομικού προσώπου ή της νομικής οντότητας σε εκκαθάριση στο Φορολογικό Μητρώο, **η βεβαίωση διακοπής εργασιών που χορηγήθηκε αρχικά στο φορολογούμενο δεν παράγει έννομο αποτέλεσμα**, σε ότι αφορά τις υποχρεώσεις που προκύπτουν από τη φορολογική νομοθεσία.

Στην περίπτωση που, από την ημερομηνία ενεργοποίησης του Α.Φ.Μ. των ως άνω προσώπων μέχρι και την ημερομηνία ολοκλήρωσης της εκκαθάρισής τους, έχουν επέλθει μεταβολές στα στοιχεία των φορολογουμένων υποβάλλονται οι σχετικές δηλώσεις και τα δικαιολογητικά που ορίζονται με τις ισχύουσες, κάθε φορά, διατάξεις.

Με την περάτωση των εργασιών της εκκαθάρισης, τα πρόσωπα της παρούσας υποχρεούνται να υποβάλουν δήλωση διακοπής εργασιών (έντυπο Μ4), σύμφωνα με τα οριζόμενα με τις διατάξεις της ΠΟΛ 1006/31-12-2013 (Β'19/2014), όπως ισχύει.

Με την ολοκλήρωση της διαδικασίας χορηγείται η σχετική βεβαίωση.

Άρθρο 4

Μετά την ενεργοποίηση του Α.Φ.Μ. και τη θέση τους σε εκκαθάριση, τα νομικά πρόσωπα και οι νομικές οντότητες είναι υπόχρεα στην υποβολή όλων των φορολογικών δηλώσεων σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

Άρθρο 5

Η Απόφαση αυτή ισχύει από τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.
 Η Απόφαση αυτή, να δημοσιευτεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

**Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ ΤΗΣ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗΣ ΑΡΧΗΣ
 ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ
 ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΙΤΣΙΛΗΣ**

ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ**I. Αποδέκτες για ενέργεια**

- Εθνικό Τυπογραφείο (στην ηλεκτρονική διεύθυνση webmaster.et@et.gr)
- Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες (Δ.Ο.Υ.)
- Γ.Ε.Φ. (Γραφεία Εξυπηρέτησης Φορολογουμένων)
- Διεύθυνση Υποστήριξης Ηλεκτρονικών Υπηρεσιών (και με την παράκληση να αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της Α.Α.Δ.Ε.)
- Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης
 Γενική Γραμματεία Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή
 Γενική Δ/νση Αγοράς,
 Δ/νση Εταιρειών κ' ΓΕΜΗ
 Πλατεία Κάνιγγος
 101 81 Αθήνα

II. Αποδέκτες για κοινοποίηση

- Γραφείο Υπουργού Οικονομικών κ. Τσακαλώτου
- Γραφείο Υφυπουργού Οικονομικών κας Παπανάτσιου
- Αποδέκτες πίνακα Α' (εκτός των αριθμών 2, 3)
- Αποδέκτες πίνακα Β' (εκτός του αριθμού 2)
- Αποδέκτες πίνακα Γ' (εκτός του αριθμού 5)
- Αποδέκτες πίνακα Ζ' (εκτός των αριθμών 2, 3, 4, 5)
- Αποδέκτες πίνακα Η' (εκτός των αριθμών 4, 10,11)
- Υπουργείο Εργασίας Κοιν. Ασφαλίσεων κ' Κοιν. Αλληλεγγύης
 Σταδίου 29
 ΤΚ 101 10 Αθήνα

III. Εσωτερική Διανομή

- Γραφείο Διοικητή Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων
- Γραφείο Προϊστάμενου Γενικής Δ/νσης Ηλεκτρ. Διακυβέρνησης κ' Ανθρ. Δυναμικού
- Γραφείο Προϊστάμενου Γενικής Διεύθυνσης Φορολογικής Διοίκησης
- Διεύθυνση Εφαρμογής Άμεσης Φορολογίας, τμήμα Β'
- Διεύθυνση Εφαρμογής Έμμεσης Φορολογίας, τμήμα Α'
- Διεύθυνση Εφαρμογής Φορολογίας Κεφαλαίου και Περιουσιολογίου, τμήματα Α' και Β'
- Διεύθυνση Ελέγχων τμήμα Ε'